

సభాపర్వం - ధర్మసారం

విఘ్నేశ్వర ధ్యానమ్

శుక్లాంబరధరం విష్ణుం, శశివర్ణం చతుర్భుజమ్ ।
ప్రసన్నవదనం ధ్యాయేత్, సర్వవిఘ్నోపశాంతయే ॥

శ్రీనివాస ధ్యానమ్

స త్వం మాం పాహి దేవేశ లక్ష్మీశ గరుడధ్వజ ।
సర్వాపత్తివినాశాయ ప్రసన్నో భవ సర్వదా ॥

శ్రీ కృష్ణ ధ్యానమ్

కృష్ణాయ యాదవేంద్రాయ, జ్ఞానముద్రాయ యోగినే ।
నాథాయ రుక్మిణీశాయ, నమో వేదాంతవేదినే ॥

వ్యాస ధ్యానమ్

కృష్ణద్వైపాయనం వ్యాసం, సర్వలోకహితే రతమ్ ।
వేదాబ్జభాస్కరం వందే, శమాదినిలయం మునిమ్ ॥

అథ సంకల్పః

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే, విరాజమానస్య, శ్రీమదఖిలాండకోటి -
బ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినః, పరిపూర్ణానుగ్రహేణ, సర్వేషామ్,
ఆస్తికమహాజనానాం, ఆధివ్యాధి, నివృత్తిద్వారా, ఆయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం,
విషూచికేత్యాది, క్రిమిజనిత, సమస్త దుష్ప్రభావ, నిర్మూలన ద్వారా, సకల
శ్రేయోఽభివృద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థకామమోక్షాఖ్య, చతుర్విధ, పురుషార్థఫలసిద్ధ్యర్థం,
సమస్తపాపక్షయార్థం, సనాతన ఆర్షధర్మస్య, సర్వోన్నతసిద్ధ్యర్థం, తద్ధర్మ-
ప్రతికూలతా పరిహారార్థం, గోసంరక్షణార్థం, జ్ఞాన-భక్తి-వైరాగ్య సిద్ధ్యర్థం చ,
శ్రీమన్మహాభారతే, సభాపర్వణి, యథాశక్తి, శ్లోకవ్యాఖ్యానపురస్కరం,
అష్టాత్రింశాధ్యాయాంతర్గత, శ్లోకపారాయణం, ఆచార్యముఖేన కరిష్యామహే.

శ్రీకృష్ణపరబ్రహ్మణి నమః

అథ శ్రీమహాభారతే సభాపర్వాంతర్గత అర్థాభిహారణపర్వణి

అష్టాత్రింశోఽ ధ్యాయః

వైశంపాయన ఉవాచ

తతో యుధిష్ఠిరో రాజా శిశుపాలముపాద్రవత్ ।

ఉవాచ చైనం మధురం సాంత్యపూర్వమిదం వచః ॥ 38-1 ॥

నేదం యుక్తం మహీపాల యాదృశం వై త్వముక్తవాన్ ।

అధర్మశ్చ పరో రాజన్ పారుష్యం చ నిరర్థకమ్ ॥ 38-2 ॥

న హి ధర్మం పరం జాతు నావబుధ్యేత పార్థివః ।

భీష్మశ్చాంతనవస్త్యేనం మావమంస్థాస్త్వమన్యథా ॥ 38-3 ॥

పశ్య చైతాన్మహీపాలాన్ త్వత్తో వృద్ధతరాన్ బహూన్ ।

మృష్యంతే చార్హణాం కృష్ణే తద్వత్వం క్షంతుమర్హసి ॥ 38-4 ॥

వేదతత్వేన కృష్ణం హి భీష్మశ్చేదిపతే భృశం ।

న హ్యేనం త్వం తథా వేత్థ యథైనం వేద కౌరవః ॥ 38-5 ॥

భీష్మ ఉవాచ

నాస్మై దేయో హ్యనునయః నాయమర్హతి సాంత్యనమ్ ।

లోకవృద్ధతమే కృష్ణే యోఽర్హణాం నాభిమన్యతే ॥ 38-6 ॥

క్షత్రియః క్షత్రియం జిత్వా రణే రణకృతాం వరః ।

యో ముంచతి వశే కృత్వా గురుర్భవతి తస్య సః ॥ 38-7 ॥

అస్యాం హి సమితౌ రాజ్ఞామ్ ఏకమప్యజితం యుధి ।

న పశ్యామి మహీపాలం సాత్వతీపుత్రతేజసా ॥ 38-8 ॥

న హి కేవలమస్మాకమ్ అయమర్చ్యతమోఽచ్యుతః ।

త్రయాణామపి లోకానామ్ అర్చనీయో మహాభుజః ॥ 38-9 ॥

కృష్ణేన హి జితా యుద్ధే బహవః క్షత్రియర్షభాః ।

జగత్సర్వం చ వార్ణ్యే నిఖిలేన ప్రతిష్ఠితమ్ ॥ 38-10 ॥

తస్మాత్ సత్స్వపి వృద్ధేషు కృష్ణమర్చామ నేతరాన్ ।
ఏవం వక్తుం న చార్హస్త్వం మా తేఽభూద్బుద్ధిరీదృశీ ॥ 38-11 ॥

జ్ఞానవృద్ధా మయా రాజన్ బహవః పర్యుపాసితాః ।
తేషాం కథయతాం శౌరేః అహం గుణవతో గుణాన్ ॥ 38-12 ॥

సమాగతానామశ్రౌషం బహూన్బహుమతాన్ సతామ్ ।
కర్మాణ్యపి చ యాన్యస్య జన్మప్రభృతి ధీమతః ॥ 38-13 ॥

బహుశః కథ్యమానాని నరైర్భూయశ్చృతాని మే ।
న కేవలం వయం కామాత్ చేదిరాజ జనార్దనమ్ ॥ 38-14 ॥

న సంబంధం పురస్కృత్య కృతార్థం వా కథంచన ।
అర్చామహేఽర్చితం సద్భిః భువి భూతసుఖావహమ్ ॥ 38-15 ॥

ఇతి శ్రీమహాభారతే నభావర్షాంతర్గత అర్ఘాభిహరణపర్వణి

అష్టాత్రింశాధ్యాయే పంచదశశ్లోకాః

సుభాషితమ్

సర్వేషాం చ సాత్రాణాం శ్రేష్ఠపాత్రం పురాణవిత్ ।
పతనాత్ త్రాయతే యస్మాత్ తస్మాత్ పాత్రముదాహృతమ్ ॥
న యజ్ఞైః తుష్టిమాయాన్తి దేవాః ప్రోక్షణైరపి వా ।
బలిభిః పుష్పపూజాభిః యథా పుస్తకవాచనైః ॥

శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామి వారి

గోవిందనామావళి

అథ క్షమాప్రార్థనా

యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తుతే ॥

అథ లోకక్షేమప్రార్థనా

స్వస్తిప్రజాభ్యః పరిపాలయంతాం
న్యాయ్యేనమార్గేణ మహీం మహీశాః ।
గోబ్రాహ్మణేభ్యశ్చుభమస్తు నిత్యం
లోకాస్సమస్తాస్సుఖినో భవన్తు ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్

కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా
బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై
నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ మంగళమ్

శ్రీయఃకాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

